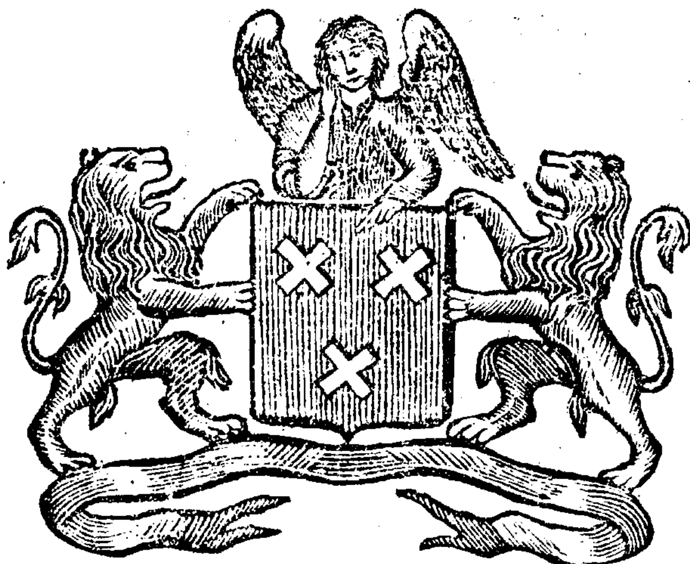
No. 16. 1820.

BREDASCHE COURANT.

ZATURDAG den 15 APRIL.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTEREN der stad Breda, gelet hebbende op de klagten ter hunne Vergadering ingebragt, hoe dat de vaart van en naar deze stad op de rivier de Mark, tusschen de stad en het Kalooische Gat, en het gebruik van den daar nevens gelegen Trekpat, wordt belemmerd, door allerhande Schepen, Vaartuigen en Houtvlotten, welke op het voorschreven gedeelte der rivier, tegens den linkeroever blijven stil liggen en zich oponthouden: En deze hinder en belemmering voor de scheepvaart willende voorkomen;

ZOO IS HET dat Burgemeesteren, gelet hebbende op art 155 van de Grondwet, mitsgaders op art 2 en 4 van de wet van den 6 Maart 1818, hebben goedgevonden te arresteeren:

Art. 1. Het is aan alle Schippers en Schuitenvoerders, mitsgaders aan de voerders van Boom- of Houtvlotten verboden, om op de rivier de Mark, te rekenen van den Binnenboom der Haven van Breda, tot aan het Kalooische Gat, met hunne Schepen, Schuiten, Vaartuigen of Vlotten stil te liggen, of zich daar langer op te houden dan tot het onafgebroken voortzetten van hunne af- of aanvaart noodig is.

Art. 2. Wanneer na het sluiten van den Buitenboom, een of meer Schepen, Schuiten, Vaartuigen of Vlotten, tot voor denzelven mogten zijn genaderd, zoo zullen de Schippers, Schuiten- of Vlotvoerders, terstond bij het openen van den Buitenboom, hunne onderhebbende Schepen, Schuiten, Vaartuigen of Vlotten, de Binnenhaven dezer stad moeten invaren en daarin hunne gewone ligplaats bestaan, en dezulken, voor welke geene vaste ligplaats is bestemd, zullen met hunne Schepen, Schuiten, Vaartuigen of Vlotten, zulke plaats innemen, als aan hen, door den Havenmeester, zal worden aangewezen.

Art. 3. Indien, om een of andere oorzaak, van de bepalingen in art. 1 en 2 voorkomende, zoude moeten worden afgeweken, zoo zal daartoe aan Burgemeesteren vergunning moeten worden gevraagd, dewelke de zaak daartoe gedisponeerd vindende, schriftelijke toestemming aan den verzoeker zullen verleenen.

Art. 4. Een ieder die de vorenstaande bepalingen, of één van dien overtreedt, zal verbeuren eene boete van vijftig guldens, of ondergaan eene gevangenis van drie dagen voor de onvermogenden. Zijnde de Schippers, Schuiten of Vlot voerders verantwoordelijk en aansprakelijk voor hunne Knechts, mitsgaders voor de in hun loon of dienst zijnde, of hulpbiedende personen.

Art. 5. Een afschrift dezer Publicatie zal gezonden worden aan Hun Edel Groot Achtb. de Heeren Staten der Provincie Noord Braband — Zijnde De Commissaris van Politie met de exécutie van de in deze vervatte bepalingen belast.

En op dat niemand eenige onwetenheid zou kunnen voorwenden, zal deze worden gepubliceerd en geaffigeerd gelijk te doen gebruikelijk is.

Breda, den 30 Maart 1820.

S. B. JANTZON VAN NIEUWLAND, vt.
Ter ordonnantie van Burgem.,
De Secretaris der Stad Breda,
OUKOOP.

SPANJE.

MADRID den 31 Maart. Om alle aanleiding tot wantrouwen uit den weg te nemen, heeft Z. M de Koning den Kapitein generaal van Gallicie, den heer Agar, bevel gezonden, dat de armee, welke aldaar, onder de bevelen van den Generaal San Roman, bijeengetrokken is, dadelijk zal ontbonden worden; dat de militie naar hare woningen terug zal keeren en dat de geregelde troepen onder het bevel van den Kapitein-generaal en de constitutionele overheid zal worden gesteld. — Het was tot deze armee, dat de Generaal Pol behoorde, welke zich in den beginne tegen de constitutionelen verzette en Acevedo deed sneuvelen. Ten einde zich in geval van nood tegen deze troepen te kunnen te weer stellen, had de constitutionele overheid van Gallicie en Asturie bevolen een provinciaal leger van 18 a 20,000 op de grenzen te vormen. Men vleit zich alzoo, dat, zoodra 's Konings besluit aldaar bekend zal zijn, deze militaire maatregelen zullen ophouden.

De nieuwe Kapitein-generaal van Andalusie meldt van den 23ste uit Sevilie, dat hij de onderscheidene divisien zijner armee (de voormalige armee van Freyre en de kolonne van Joseph Odonnel daar onder begrepen) in Port S. Maria zoude vereenigen, ten einde dezelve in oogenschouw te nemen. Hij twijfelde geenszins, of hij zoude de meer of min vervallen krijgstucht, in deze armee, welke over het algemeen met eenen goeden geest bezield was, herstellen. — Z M. de Koning heeft de Kolonels Quiroga, Riego en Arco Agueres tot Generaals benoemd; het schijnt, dat het leger van Quiroga nog altijd het eiland Leon bezet en nog niet onder de bevelen staat van den Kapitein-generaal der provincie. De bezetting van Kadix is veranderd. Omtrent het onderzoek naar de aanleggers en oorzaken van de aldaar gepleegde moordenarijen is nog niets bekend.

FRANKRIJK.

PARIJS den 7 April. De President van het Ministerie, Hertog van Richelieu, heeft eenen zeer merkwaardigen rondgaanden brief geschreven aan alle de Luitenants-generaals van de militaire afdeelingen, den Procureur-generaal en Prefekten, waarin ontwikkeld worden de denkbeelden van den Monarch over den tegenwoordigen toestand des Rijks, en het stelsel van het Ministerie, met betrekking tot de onlangs door de Kamer aangenomene exceptive wetten. In denzelven wordt de noodzakelijkheid dezer wetten betoogd. Het Ministerie, verzekert de Hertog, moet, *boven alle partijen verheven*, de ware kracht, die het noodig heeft, alleen zoeken in de wet en in de vereeniging van alle Franschen, die hun vaderland opregt beminnen; hetzelve zal beschermen alles, wat bescherming noodig heeft, en beteugelen alleen dat gene, het welk bedwongen moet worden; — de Hertog oordeelt verder, dat de wet de instellingen, welke de zoo lang geschokte natie verlangt, zal bevestigen; en hij verzekert ten slotte, de natie, op de plegtigste wijze, in naam des Konings, dat de Monarch geen ander oogmerk heeft, dan de handhaving van de beginselen door het constitutionele charter geheiligd. — Uit den gematigden toon des briefs meent men te kunnen opmaken, dat het Ministerie niet dan met behoedzaamheid van de aan hetzelve opgedragene magt gebruik wil maken.

De toon onzer dagbladen is bij voortduring, omtrent de spaansche aangelegenheden, zeer verschillende. De Antiliberalen houden het steeds daarvoor, dat de eigenlijke openbare meening daar te lande onderdrukt wordt, dat vooral een groot gedeelte der militairen de thans bestaande orde van zaken niet genegen is. Zij verzekeren tevens, dat niet alleen de eerste Grandes van Spanje, maar zelfs de Infanten genoodzaakt zijn, bij hunne titels, ook dien van *burger* te voegen. — De Liberalen daarentegen houden het voor zeker, dat de invoering van de constitutie geenen noemenswaardigen tegenstand vindt, althans niet van de massa des volks, zij gronden zich daarop, dat sedert het bloedbad van Kadix (waarbij niet het geringste gedeelte der volks-menigte zich aan de zijde der soldaten schaarde) men van geene onrustige bewegingen vereemt; zij halen eenen rondgaanden brief aan van den Generaal der Franciscanen, waar in deze de geestelijken zijner orde ten sterksten aanmaant, om mede te werken, ten einde de thans bestaande orde van zaken te eerbiedigen. — Alle de veroordeelde personen ter oorzake van vroegere zamenzweringen, zijn thans, bij koninklijk dekreet, in hunne eer en regten hersteld.

NEDERLANDEN.

Brussel den 11 April. Het regtsgeding van den heer van der Straeten, Schrijver van het bekende werk over den toestand der Nederlanden, is begonnen De President van het hof van Assizes, de heer Gaubau, maakte zwarigheid, of hij in deze zaak vonnis konde vellen, daar zijn broeder, de Directeur-Generaal, bijzonder in het bedoelde werk werd aangevallen, doch de beklaagde heeft verklaard, dat hij geenszins gemeend had hem uit dien hoofde als regter te moet recuseren. Morgen wacht men het openbaar pleidooi.

Verscheidene Spanjaarden, welke zich alhier bevonden, maken zich gereed, om naar hun Vaderland terug te keren. Zaturdag hebben zij de herstelling der constitutionele regering met een gastmaal gevierd. — Brieven uit Kadix van den 27 Maart melden, dat men aldaar weder begint te bedaren Door de geele koorts en de jongste onlusten heeft deze ongelukkige stad een groot deel harer deftigste inwoners verloren; de meeste echter maken zich gereed om weder terug te keeren. — Men vleide zich aldaar den generaal Quiroga als gouverneur te zullen bekomen.

TILBURG den 11 April. Op den 6 dezer is op een Koorn-Akker alhier, met het aangezigt in den grond gerapt gevonden, een groot rond mans hoofd, zonder dat men tot dus verre eenige sporen zoo omtrent den persoon,

(*Het vervolg op de kant van deze bladzijde.*)

als den dader, van deze buitengewone voorkomst heeft kunnen ontdekken.

Na examinatie van hetzelve door deskundigen, voor zoo ver den gevorderden staat van verrotting der vleeschdeelen zulks toeliet, meent men op aannemelijke gronden het daar voor te mogen houden, dat hetzelve oud zal zijn althans vijf en veertig jaren, behoort heeft tot een sterk gespierd ligchaam; alleen van achteren met grijs haar bedekt is geweest; de oogen uitgestoken waren, en vrij zwaren grijzen baard had; de onderkaak ter linker zijde verbrijzeld en hetzelve tusschen de derde en vierde hals wervel-been blijkbaar genoeg onregelmatig afgezet was; terwijl alle omstandigheden aanduiden, dat hetzelve ter plaatse, waar het gevonden is, geene 24 ure kan gelegen hebben en mitsdien verondersteld wordt, dat hetzelve alvorens elders bewaard is, en in welke veronderstelling, gelet op de meer of mindere toegankelijkheid der lucht, deskundigen verklaard hebben dat de persoon mogelijk twee maanden dood geweest kan zijn

En worden over zulks allen die genen, welke het zij omtrent dit hoofd of overige niet gevonden gedeelten des persoons, het zij omtrent den vermoedelijken moordenaar, van dien, eenige aanduidingen zouden kunnen geven, ten sterkste verzocht, deswegens opgave te doen, aan den Heere Commissaris van Politie alhier.

BREDA den 13 April. Heden is in de collecte van *F. B. H. Hieronymus Pijpers*, gekwalificeerd Kollekteur der Koninklijke Nederlandsche Loterij te Breda, op n.° 1491 in de 6de Lijst, getrokken de kapitale prijs van ƒ 30,000. Devies, *Breda ligt nu aan de beurt*.

MIDDELBURG den 10 April Gister avond deed de Wel Eerw. Heer *D. T Huët* zijne intrede bij de Walsche Gemeente dezer stad, ten grondslag zijner leerreden hebbende Joan. 20 vs 17, zijnde zijn Eerwaarde des morgens in zijn ciervsweik bevestigd door deszelfs vader,

(*Het vervolg op de tweede bladzijde.*)

den Wel Eerw. Heer *S. T. Huët*, met eene leerrede over Math. 13. vs. 3.

BREDA den 14 April. Vervolg van de *Staatsregeling der Spaansche Monarchie.* (zie Bred. Cour. n°. 15 van den 8 dezes.)

VIERDE AFDEELING.

VAN DEN KONING.

EERSTE HOOFDSTUK.

Van de onschendbaarheid des Konings, en van zijn gezag.

Art. 168. De persoon des Konings is heilig, onschendbaar, en aan geene verantwoordelijkheid onderworpen.

Art. 169. De Koning voert den titel van ZIJNE KATHOLIEKE MAJESTEIT.

Art. 170. De magt, om de wetten ten uitvoer te doen brengen, berust, uitsluitend, bij den Koning, en zijn gezag strekt zich uit over alles, wat tot behoud der openbare en inwendige rust, alsmede tot de zekerheid des staats van buiten, ten gevolge der staatsregeling en der wetten, betrekking heeft.

Art. 171. Behalven het regt, dat de Koning bezit, om de wetten te bekragtigen, en bekend te maken, behooren denzelven nog de volgende buitengewone voorregten:

1. De uitvaardiging der besluiten, verordeningen en instructien, welke hij tot volvrekking der wetten noodig oordeelt.
2. Daar voor zorg te dragen, dat eene snelle en volkomene regtspleging, in het Koningrijk, uitgeoefend worde.
3. Oorlog te verklaren en vrede te maken, nadat hij den Kortes, met overlegging der stukken, daarvan rekenschap gegeven heeft.
4. De leden van alle burgerlijke en lijfstraffelijke regtbanken, op voorslag des Staatsraads, te benoemen.
5. Alle burgerlijke en militaire posten te vergeven.
6. Met goedvinden van den Staatsraad, voorslagen te doen voor alle bisdommen, zoo ook voor geestelijke waardigheden en beneficien van Koninklijke Proven.
7. Alle eere posten en waardigheden van alle klassen, in overeenstemming met de wetten, uittedeelen.
8. Het bevel over de Land- en Zeemagt te voeren, en de bevelhebberen te benoemen.
9. Over de gewapende magt te beschikken, en dezelve op de geschikste wijze te verdeelen.
10. De diplomatische en commerciele betrekkingen met andere Hoven te regelen, Gezanten, Ministers en Consuls te benoemen.
11. Het stempelen der munten te bezorgen, waarop zich zijn beeld en zijne naam bevinden zullen.
12. De aanwending te bepalen van alle, voor de verschillende departementen van openlijk Staatsbestuur bestemde fondsen.
13. Aan misdadigers, overeenkomstig de wetten, genade te verleenen.
14. Den Kortes zoodanige wetten en veranderingen voorteslaan, als hij, tot het welzijn des volks, doelmatig oordeelen mogt, ten einde daar over, naar den voorschreven vorm, te beraadslagen.
15. Den omloop der Conciliën, Decreten en Pausselijke Bullen, met overeenstemming der Kortes, wanneer zij slechts algemeene bevelen bevatten, toetestaan of te weigeren, na dat de Staatsraad zijne meening daarover heeft uitgebragt, in die gevallen, waarin gezegde Decreten en Bullen, op bijzondere en tot de regering behoorende aangelegenheden, betrekking hebben; indien zij echter twijfelachtige punten mogten behelzen, zoo behooren het oordeel en de beslissing aan het hoogste Geregts hof, om daaromtrent ingevolge de wetten te besluiten.
16. De Staats-Secretarissen door verschillende departementen te benoemen en aftezetten.

Art. 172. De beperkingen der Koninglijke magt zijn de volgende:

1. Onder geen voorwendsel kan de Koning de bijeenkomst der Kortes, zoo als zij, voor verschillende tijden en gevallen, bepaald is, verhinderen; dezelve noch uitstellen noch uiteen doen gaan; noch op eenige andere wijze hare zittingen of beraadslagingen verontrusten. Zij die, op welke wijze ook, denzelven tot zoodanige mistastingen mogten raden of de behulpzame hand bieden, zullen als verraders verklaard, en als zoodanigen vervolgd worden.
2. De Koning kan, zonder toestemming der Kortes, zich niet buiten het Koningrijk verwijderen; en dede hij zulks, zoo wordt het daar voor gehouden, als hadde hij van den Troon afstand gedaan.
3. De Koning kan zijne magt, noch één eenige zijner voorregten, aan iemand anders afstaan, overlaten noch overdragen.

   Wanneer hij, op éénen of anderen grond, den Troon, ten behoeve zijns opvolgers, zoude willen afstaan, kan hij zulks niet doen, zonder toestemming der Kortes.
4. De Koning kan geene Provincie, Stad, Vlek, Dorp, noch eenig oord hoegenaamd der Spaansche bezittingen, hoe onbeduidend het ook zijn moge, vervreemden, overlaten, noch afstaan.
5. De Koning kan geenerlei offensief, noch commercie tractaat met eenige vreemde Mogendheid, zonder goedkeuring der Kortes sluiten.
6. Even min kan hij zich, zonder toestemming der Kortes, door eenig tractaat verbinden, om subsidien aan eene vreemde Mogendheid te betalen.
7. De Koning kan de Nationale Domeinen, zonder bewilliging der Kortes, noch overlaten noch vervreemden.
8. De Koning kan als Koning, geene directe noch indirecte schattingen opleggen, noch eenigen onderstand onder welk voorwendsel, of tot welk doel het ook zijn moge, verlangen. Aan de Kortes alleen komt het toe dezelve te decreteren.
9. De Koning kan aan niemand, noch aan eenige gemeenschap, een uitsluitend privilegie verleenen.
10. De Koning kan het eigendom van niemand, noch van eenige gemeenschap tot zich nemen, noch dezelven in het bezit, genot of gebruik derzelve storen. — In het geval, echter, dat het, tot bereiking van een doelwit, tot welbewezen algemeen voordeel strekkende, noodig mogt bevonden worden, het eigendom van iemand aantetasten, zoo mag zulks niet geschieden, ten ware de lijdende partij, te gelijker tijd, schadeloos gesteld worde, en, volgens uitspraak van wettige Scheidsmannen, de schadeloosstelling ontvange.
11. De Koning kan als Koning, niemand van zijne vrijheid berooven, noch eenige straf opleggen. De Staats-Secretaris, die zoodanig bevel onderteekenen of de regter die het opvolgen zoude, zal aan de natie verantwoordelijk zijn, en, als misdadig aan inbreuk op de burgerlijke vrijheid, gestraft worden.

    Alleen in het geval, dat het welzijn en de zekerheid van den Staat de gevangenneming van iemand noodzakelijk mogt maken, zal de Koning, daar toe, bevel kunnen geven, onder dit beding nogthans, dat hij den gevangenen, binnen tweemaal vier entwintig ure, aan de Regtbank of den bevoegden regter overleveren moet.
12. De Koning zal, eer hij eene Echt-verbindtenis aangaat, den Kortes daarvan berigt geven; doet hij zulks niet, zoo zal het beschouwd worden, als dede hij afstand van den Troon.

Art. 173. De Koning zal bij het beklimmen van den Troon, of zoo hij minderjarig is, ten tijde dat hij de regering aanvaart, voor de Kortes den volgenden eed afleggen:

„ Ik N. (de naam) door de genade Gods en de staatsregeling der Spaansche Monarchie, Koning van Spanje, zwere bij God en het heilig Evangelie, den Roomsch-Katholieken Apostolischen Godsdienst te zullen verdedigen en ondersteunen, zonder eenigen anderen in het Koningrijk te dulden; de Staatsregeling en wetten der Spaansche Monarchie te zullen in acht nemen en te doen in acht nemen, terwijl ik daarbij niets anders dan het welzijn en het voordeel van dezelve voor oogen hebben zal; geen deel des Koningrijks te zullen vervreemden, overlaten, noch vaneen scheiden; nimmer, noch in vrugt gebruik, noch in gelden, noch in andere zaken, iets te vorderen dan het gene mij door de Kortes is bewilligd; [illegible] zijn der de burgerlijke vrijheid der natie, alsmede de personele van ieder medelid derzelve, op geenerhande wijze te zullen aantasten; en ingevalle ik tegen het bezworene of eenig gedeelte van hetzelve handelen mogt, zoo moge mij alle gehoorzaamheid ontzegd, en een dergelijke wederregtelijke handeling, als nietig en van geene kracht beschouwd worden. — Zoo helpe mij God! en sta mij bij, anders, vordere Hij mij rekenschap af.

(*Het Tweede Hoofdstuk in 't volgend No.*)

KONINKL. NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

ZESDE KLASSE.

55ste Lijst. No. 15846, 28004, 2517, ieder een prijs van ƒ 1000.

56ste Lijst. 3, 2237, 10885, ieder een prijs van ƒ 1000.

57ste Lijst. No. 368, 26807, ieder een prijs van ƒ 1000.

58ste Lijst. No. 8627 een prijs van ƒ 1000, No. 23929 eene premie van ƒ 7500.

59ste Lijst. No. 29606, 9982, 25097, ieder een prijs van ƒ 1000.

60ste Lijst. No. 11179, een prijs van ƒ 1000.

61ste Lijst. No. 2638, een prijs van ƒ 1000, No. 13178 eene premie van ƒ 1000, No. 31223 een prijs van ƒ 20,000, No. 17687, eene premie van ƒ 1000, No. 10353, een prijs van ƒ 1000.

62ste Lijst. Geene. *

63ste Lijst. No. 9762, 1009, ieder een prijs van ƒ 1000.

64ste Lijst. No. 27953, eene premie van ƒ 1500, No. 1491, een prijs van ƒ 30,000, No. 15770, eene premie van ƒ 1500, No. 37299, een prijs van ƒ 1000.

De Directeur der Koninklijke Nederlandsche Loterij,
M. DE JONGE, VAN ELLEMEET.

ADVERTENTIEN.

Gedrukt te BREDA, bij W. VAN BERGEN en COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers